

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2233/23-T
Sp. zn. ČŠIT-S-427/23-T

Název	Dům dětí a mládeže, Rychvald, příspěvková organizace
Sídlo	Náměstí Míru 1609, 735 32 Rychvald
E-mail	ddmrychvald@seznam.cz
IČO	75 095 122
Identifikátor	674 106 181
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Judita Jandová
Zřizovatel	město Rychvald
Místa inspekční činnosti	Náměstí Míru 1609, Rychvald Mateřská škola, Mírová 1744, Rychvald Základní škola, Školní 1600, Rychvald Základní škola, Petřvaldská 632, Rychvald
Inspekční činnost na místě	7. 11. 2023 – 9. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže, Rychvald, příspěvková organizace (dále „středisko“) poskytuje celoročně dětem, žákům a dospělým pravidelnou i příležitostnou zájmovou činnost, také činnost táborovou. Ve školním roce 2022/2023 v době inspekční činnosti bylo do 42 zájmových útvarů zapsáno 531 účastníků zájmového vzdělávání. Z toho je 106 dospělých ve čtyřech zájmových útvarech. Kromě vlastních prostor využívá středisko tělocvičny místních škol, sportovišť a prostory Mateřské školy na ulici Mírová v Rychvaldě (dále „pracoviště MŠ Rychvald“). Podrobnější informace o středisku jsou dostupné na webových stránkách ddmrychvald.cz

Činnost střediska je zaměřena především na přípravu, organizaci zájmové činnosti formou zájmových útvarů, kurzů, spontánní a jiné činnosti. Je doplňována nepravidelnou činností, prázdninovými aktivitami, účastí v soutěžích a organizací soutěží. Pravidelná činnost je zaměřena podle zájmů klientů hlavně na tyto oblasti: technické a výtvarné, sportovní, jazykové a naučné kroužky a v neposlední řadě táborová činnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka střediska je ve funkci od roku 1993 a samostatně jej zvládá řídit. Při organizaci využívá nabyté pedagogické a manažerské zkušenosti. Účelně spolupracuje se svými kmenovými zaměstnanci. Avšak zatím nezajistila mechanismus své případné zastupitelnosti. Celková organizace a provozní činnosti střediska spočívají výhradně na její osobě, jejíž pracovní náplň je značně rozsáhlá. Řešení spočívá v delegování kompetencí na další osobu, které by byly přiděleny konkrétní pravomoci. Příležitost ke zlepšení se týká hospitační činnosti střediska, kdy podrobněji vedené záznamy z provedených hospitací by přispěly ke komplexnějšímu sledování profesního rozvoje pedagogů. Z analýzy hospitačních záznamů bylo patrné, že se zatím nepodařilo nastavit funkční systém pravidelného sledování a vyhodnocování kvality poskytovaného vzdělávání u interních i externích pedagogů a ve všech oblastech chodu střediska. Záznamy například neobsahovaly konkrétní doporučení pro zkvalitnění vzdělávacího procesu do dalšího období.

Pedagogům ředitelka střediska nastavila jasná pravidla pro realizaci práce v jimi vedených zájmových útvarech a úkoly pro funkční chod. Zpracovala reálnou koncepci rozvoje, ve které vytyčila obecné strategické cíle, ale také cíle specifické, zaměřené na dovednosti a kompetence účastníků. Definovala požadavky kvalitního zájmového vzdělávání. Formulovala rizika a příležitosti k dalšímu zkvalitňování poskytovaného zájmového vzdělávání. Ředitelka pružně reaguje na poptávku ze strany zřizovatele, rodičů a veřejnosti. Nastavila funkční mechanismus komunikace a předávání informací mezi interními a externími pedagogy. Jeho základem je každodenní osobní kontakt a setkávání na pravidelných pedagogických radách. Jejich četnost je dostatečná, umožňuje pedagogům získat informace k obsahu, průběhu i organizaci zájmového vzdělávání a také o chodu střediska. K rozšiřování a prohlubování odborných znalostí v souladu s potřebami střediska i zaměření jednotlivých pedagogů je využívána nabídka vzdělávacích workshopů a webinářů. Pedagogové absolvovali kurzy zaměřené zejména na osobnostní rozvoj, všestrannou pohybovou přípravu a mobilitu pracovníků s dětmi a mládeží. V rámci svého rozvoje využila ředitelka střediska kurzy k problematice zájmového vzdělávání. Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 docházelo k přirozené obměně pedagogických pracovníků a tím i ke zvýšení kvalifikovanosti na 80 %. Ostatní si zvyšují nebo doplňují svou odbornost. Profesionální úroveň vedení zájmových útvarů byla zachována.

V roce 2020 byla dokončena celková rekonstrukce střediska. Rovněž byly rekultivovány venkovní prostory se zahradou a herními prvky. Materiální a prostorové uspořádání učeben a pracoven, jejich průběžné obnovování, doplňování pracovními pomůckami a didaktickou technikou umožňuje plnění školního vzdělávacího programu, realizaci nabízených zájmových útvarů a aktivit v plném rozsahu. Pro relaxaci účastníků vzdělávání byly v budově vybaveny učebny odpočinkovými zónami s postelemi a úložným prostorem, které jsou využívány i pro zážitkové přespávání ve středisku. Pozitivně by se promítlo do kvality vzdělávání navázání vzájemné spolupráce se školským zařízením podobného typu.

Středisko získává prostředky ze státního rozpočtu, od zřizovatele, z projektů Moravskoslezského kraje, z úplaty za vzdělávání či finančních darů, např. zájmový útvar volejbalový. Získané prostředky účelně využila ředitelka střediska ke zkvalitnění či rozšíření nabídky zájmového vzdělávání včetně jeho materiálního zabezpečení. Děti a žáci s nižším sociálním statutem mohou zájmové útvary navštěvovat zdarma. V letošním školním roce jde o jednoho žáka financovaného prostřednictvím projektu Aktivní město.

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že budova dočasného místa poskytovaného vzdělávání (Mateřská škola Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace) byla volně přístupná, nebyla zabezpečena proti neoprávněnému vstupu cizích osob, a nebyla tak zcela zajištěna bezpečnost účastníků zájmového vzdělávání. Na základě zjištění byla sjednána náprava ve spolupráci se zástupcem zřizovatele na místě.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Úroveň sledovaného zájmového vzdělávání byla velmi dobrá. Tým pedagogů, jejich zaměření a odbornost měla pozitivní vliv na kvalitu zájmového vzdělávání. Jednotlivé činnosti v zájmových útvarech probíhaly v příjemné atmosféře, ve vhodně uzpůsobeném prostředí a učebnách s vhodnými pomůckami a materiálním zabezpečením. Mezi účastníky a vedoucími panovala vzájemná důvěra, tolerance, otevřenost. Vedoucí s účastníky vedli vstřícnou komunikaci, aktivně jim naslouchali, přistupovali k nim individuálně, respektovali jejich názor. Činnosti v jednotlivých útvarech měli pedagogové dobře připravené, využívali různé metody a formy vzdělávání, aktivity měli efektivně naplánované a zorganizované. Vedoucí dbali na kvalitní úvodní motivaci, kterou měli uzpůsobenou zaměření útvaru i věku účastníků zájmového vzdělávání. Projevovaným zájmem o účastníky, důsledným individuálním přístupem a odbornými znalostmi se vedoucími dařilo motivovat účastníky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů a k rozvoji jejich znalostí, schopností či dovedností. Z projevů a chování účastníků bylo zřejmé, že je jednotlivé činnosti bavily, pracovali se zaujetím, práci nenarušovali nevhodným chováním. Vedoucí po celou dobu účastníky podporovali, při hodnocení se zaměřovali na jejich úspěšné splnění úkolu. Při umělecky zaměřených zájmových útvarech pedagogové dbali na cílený rozvoj nadání účastníků, vedli je ke spontánnímu výtvarnému či hudebnímu projevu. Účastníci měli dostatek prostoru pro výtvarné vyjádření svých představ, tvořivosti či uplatnění vlastní kreativity. Při rukodělných a manuálně zaměřených útvarech pedagogové prakticky seznamovali účastníky s různými pracovními technikami, materiály a jejich vlastnostmi, vedli účastníky k dodržování účelných pracovních postupů. Nižší počet účastníků v útvaru využili pedagogové k individuálnímu přístupu, což se pozitivně projevilo v prohloubení znalostí účastníků a zvládnutí poskytovaného vzdělávání. U pohybově zaměřených útvarů volili pedagogové aktivity přiměřené věku účastníků, respektovali jejich dovednosti a pohybovou zdatnost, dbali na prevenci úrazů. Vedoucí vytvářeli vhodné podmínky pro dosažení pozitivního prožitku z pohybu jak u dětí předškolního věku, žáků i dospělých. Pedagogové dokázali adekvátně reagovat, improvizovat a uzpůsobovat činnosti okamžitému zájmu účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Středisko přijímá všechny uchazeče o zájmové vzdělávání bez rozdílu věku, nadání a talentu. Naplňuje tak své základní poslání, podporu zájmu o aktivní a smysluplné trávení volného času, rozvoj schopností a dovedností jednotlivých účastníků. Cíle zájmového vzdělávání jsou definované ve školním vzdělávacím programu, rozpracované v plánech jednotlivých zájmových útvarů a zaznamenány v denících zájmového vzdělávání. Plnění jednotlivých cílů a jejich vyhodnocení však pedagogové provádějí pouze slovně. Písemné záznamy, souhrnný přehled činností či závěrečné zprávy z jednotlivých zájmových útvarů jejich vedoucí ředitelce střediska nepředávají. Ředitelka střediska tak získává pouze obecné informace a závěry o realizaci zájmového vzdělávání, a ne zcela efektivní informace o naplňování školního vzdělávacího programu. Zpětnou vazbu o spokojenosti zákonných zástupců účastníků s kvalitou poskytovaného zájmového vzdělávání získává ředitelka střediska zpravidla neformálně při příležitostných akcích. Důležitou formou prezentace činnosti jednotlivých útvarů, resp. jeho výstupů, jsou různé příležitostné a kulturní akce pro veřejnost pořádané městem či střediskem a účast účastníků v soutěžích. Středisko zájmové útvary taneční, pohybové, přírodovědné, technické, rukodělné, vědomostní a další prezentuje prostřednictvím akcí pro veřejnost.

Nezastupitelné místo na akcích a vystoupeních má taneční skupina Ritmo. Modeláři a účastníci keramiky prezentují svou činnost prostřednictvím výstav. Úspěchů dosahují i sachisté. Středisko každoročně podle plánu organizuje řadu akcí pro veřejnost, pro místní a okolní školy, kde umožňuje návštěvníkům vyzkoušet si řadu činností, prohloubit a rozšířit svoje dovednosti v různých oblastech. Školám nabízí rukodělné akce, tvoření v keramické dílně, či tematické workshopy. Středisko se připojuje k tradičním příležitostným akcím pořádanými ve spolupráci s městem. Nabízí také možnost aktivního prožití prázdninových dnů na táborech. Organizuje pobytové tábory pro děti a žáky s různým zaměřením v Beskydech. Obdobné to je i u příměstských táborů, které mají základnu přímo v budově střediska a jsou každoročně různě tematicky zaměřené. Důležitou formou prezentace střediska jsou příspěvky do regionálních médií a Rychvaldského zpravodaje.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Od minulé inspekční činnosti, která proběhla v roce 2015, došlo v roce 2020 k celkové rekonstrukci střediska z evropského fondu pro regionální rozvoj a částečně z rozpočtu města. Zároveň došlo k rekultivaci venkovních prostor s herními prvky a vyvýšenými záhony.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti byla v oblasti kvalifikovanosti pedagogů zohledněna.

Silné stránky

- Účelné využití finančních prostředků vedoucí ke zkvalitnění materiálního zabezpečení střediska s podporou zřizovatele podporující všestranný rozvoj osobnosti účastníků vzdělávání. 2.4
- Přátelský a individuální přístup vedoucí k podpoře nadání účastníků vzdělávání. 3.2
- Středisko efektivně nabízí a optimálně využívá škálu zájmového vzdělávání, které umožňují cílený rozvoj specifických schopností a dovedností účastníků vzdělávání. 4.1

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Příležitost ke zlepšení je v zefektivnění kontrolní a hospitační činnosti. 2. 1
- Ředitelka střediska nenastavila funkční systém vyhodnocení realizace zájmového vzdělávání i celkového chodu střediska a pravidla závěrečného vyhodnocení zájmové činnosti pedagogy. 5.4

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Požadovat od pedagogů, aby závěrečné zprávy o činnosti kroužku poskytovaly konkrétní a srozumitelné informace o plnění školního vzdělávacího programu, resp. plánu daného zájmového útvaru.
- Nastavit kvalitní a funkční systém kontrolní a hospitační činnosti ředitelky střediska, zefektivnit pravidelné sledování a vyhodnocování kvality poskytovaného vzdělávání u všech pedagogů i ve všech oblastech chodu střediska.
- Nastavit efektivní pravidla při delegování kompetencí na další osobu.
- Zajistit bezpečnost účastníků zájmového vzdělávání v pronajatých prostorách Mateřské školy na ulici Mírová.
- Navázat spolupráci se zařízením podobného typu pro inspiraci a výměnu zkušeností.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobá koncepce rozvoje domu dětí a mládeže do roku 2025
2. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2023/2024
3. Školní vzdělávací program domu dětí a mládeže platný ve školním roce 2023/2024
4. Vnitřní řád domu dětí a mládeže platný ve školním roce 2023/2024
5. Organizační struktura DDM Rychvald s platností od 1. 10. 2023
6. Rozvrh hodin zájmových útvarů platný ve školním roce 2023/2024
7. Deníky zájmových útvarů vedené ve školních letech 2023/2024 (vzorek)
8. Přihlášky k zájmovému vzdělávání pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
9. Hospitační záznamy pro školní rok 2023/2024

10. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad vedené ve školním roce 2023/2024
11. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školského zařízení a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků zájmového vzdělávání pro školní rok 2023/2024 (vybraný vzorek)
12. Výroční zpráva školní rok 2022-2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Barbara Raszyková, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

20. 11. 2023